

Center for Miljø, Plan & Teknik 2019

Politik

Administration af vandløb

Forord

Administrationen af kommunens vandløb skal sikre, at vandløbene kan aflede vand fra land og by. Samtidig skal vandløbene være et godt levested for fisk, dyr og planter. Kommunen ønsker at understøtte udviklingen i det lokale landbrugserhverv og samtidig skabe bedre rammer for lystfiskerturismen gennem tiltag, der kan øge fiskebestandene i særligt Tude Å systemet.

Politik for administration af vandløb

Vi overholder vandløbslovens¹ hovedformål ved at sikre, at vandløbene kan benyttes til afledning af vand, samtidig tages der de nødvendige hensyn til de miljømæssige forhold i vandløbet. Vandløbsvedligeholdelsen udføres i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ.

Vi vil prioritere følgende opgaver:

- Regulativrevision og omklassificering
- Måltrettet kontrol, hvor behovet er størst
- Grødeskæring
- Vandløbsrestaurering og klimatilpasning
- Omlægning af rørlagte vandløb
- Inddragelse og digitale løsninger
- Robusthedsanalyser

Regulativrevision og omklassificering

Vores vandløbsregulativer skal revideres med henblik på at sikre, at vedligeholdelsen er opdateret i forhold til den nyeste viden på området, samt at der tages mest mulig hensyn til både de afvandingsmæssige og miljømæssige interesser. Samtidig skal vores serviceniveau være ensartet over hele kommunen.

Det betyder, at:

- Revisionen genoptages i efteråret 2019. Der arbejdes fortsat med de principper, som blev vedtaget af Erhvervs-, Plan og Miljøudvalget den 4. maj 2015.
- I forbindelse med udarbejdelsen af de første 5 regulativer, har administrationen erfaret, at arbejdet er mere omfattende og ressourcerkævende end først antaget. Derfor er målet at vedtage 6-10 regulativer om året.
- Arbejdet med omklassificering forgår løbende i forbindelse med revisionen og gennemføres i overensstemmelse med Erhvervs-, Plan og Miljøudvalgets beslutning den 11. januar 2016. Målet er, at nedklassificering afklares endeligt for 5 vandløb om året.

Måltrettet kontrol, hvor behovet er størst

Vandløbene kontrolleres og oprensnes med henblik på at sikre, at vandløbene har den afvandingssevne, der er beskrevet i regulativet. I mange af de gældende regulativer, er der fastsat kontrol af

---

¹ Bekendtgørelse af lov om vandløb, LBK nr. 127 af 26/01/2017

vandløbets skikkelse eller vandføringsevne hvert år. Der er imidlertid ikke afsat ressourcer til at kontrollere alle vandløb hvert år. Ud fra et ressourcemæssigt og miljømæssigt perspektiv prioriterer vi derfor kontrollen af de vandløb, hvor der erfaringsmæssigt oftest er størst problemer med aflejringer.

Det betyder, at:

- Ikke alle vandløb kontrolleres hvert år.
- Vandløb med dårligt fald og mange aflejringer kontrolleres ofte.
- Vandløb med godt fald og få aflejringer kontrolleres sjældnere.
- Oprensning foretages altid på baggrund af en gyldig kontrol.
- Oprensning foretages så skånsomt som muligt, og kun indenfor den fastsatte termin.
- I forbindelse med oprensning fjernes kun aflejringer – ikke sten og grus.

Grødeskæring

Grødeskæringen udføres altid ud fra det gældende regulativ. Grødeskæringen skal, så vidt det er muligt indenfor regulativets rammer, tilgodese miljøet i vandløbet.

Det betyder, at:

- Vi tilstræber at bevare de ægte vandplanter, da de har minimal indvirkning på vandføringen og er gode levesteder for fisk og smådyr.
- Vi prioriterer bekæmpelsen af stivstænglet vegetation som tagrør, pindsvineknop, dunhammer, brændenælder og lodden dueurt, da de har størst indvirkning på vandføringen ved større afstrømninger.
- Vi fremmer udviklingen vandløbenes naturlige slyngede forløb og selvrensende evne ved, så vidt muligt, at slå grøden i den naturlige strømmende.
- Vi benytter gerne plantning og bevarelse af eksisterende træer som et aktiv ift. at begrænse grødevæksten og skabe måløpfyldelse, hvor træerne ikke har negativ indvirkning på afvandingen.
- I vandløb, hvor der skal skæres en strømmende over 50 cm anvendes som udgangspunkt mejekurv. For øvrige vandløb anvendes håndredskaber medmindre vandstanden er høj, bunden er blød, vandløbet er dybtliggende eller grøden er meget kraftig. I målsatte eller restaurerede vandløb skæres som udgangspunkt med håndredskaber.

Vandløbsrestaurering og klimatilpasning

Vi ønsker at forbedre de miljømæssige forhold i vandløbene. Målet er at opnå god økologisk tilstand for både fisk, planter og smådyr.

Det betyder, at:

- Vi gennemfører restaureringsindsatser, som er udpeget i statens vandområdeplaner. Der ikke afsat personalemæssige ressourcer til gennemførelse af indsatserne. Indsatserne kan dog gennemføres med fuldt statsligt tilskud. Administrationen vurderer, at omkostningerne til en 2 årig projektansættelse sandsynligvis kan dækkes fuldt, hvis det nuværende indsatsprogram ses i sammenhæng med forventet indsatsprogram for næste planperiode. Det er dermed målet, at arbejdet med indsatserne kan påbegyndes i 2020 via en ekstra ressource.
- Vi gennemfører egne projekter, som skal gavne de miljømæssige forhold i vandløbene under hensyntagen til afvandingen af de omkringliggende arealer.
- Restaureringsprojekter som vil forbedre gyde- og opvækstforhold for ørred i Tude Å-systemet prioriteres højest. Desuden prioriteres vandløbsprojekter, hvor der kan opnås en synergieffekt i forhold til nærliggende naturområder, klimatilpasning eller vandparkering. I 2019 er følgende restaureringsprojekter under udarbejdelse: Vestermose Å, Øllemoserenden, Skelbækken og Harrested Sø.
- Vi forsøger at finde løsninger, der kan begrænse sandtransport fra veje, dræn, brinker og lign. Hvor det er muligt prioriteres det, at standse sandet direkte ved kilden.

Omlægning af rørslagte vandløb

De offentlige rørslagte vandløb er som hovedregel anlagt i 1950'erne eller tidligere. Mange af dem er nedslidte og der må påregnes en del omlægninger af særligt dårlige strækninger i løbet af de kommende år. Udgifter til omlægning skal betales af de grundejere, der har gavn og nytte af ledningen. Sager omkring omlægning af rørslagte offentlige vandløb kan tage flere år og er ofte meget ressourcekrævende og omkostningstunge både for kommunen og de berørte lodsejere.

Det betyder, at:

- Vi iværksætter udelukkende de nødvendige omlægninger, i det omfang behovet viser sig i forbindelse med den almindelige vandløbsvedligeholdelse.
- Vi medvirker gerne til at genåbne rørslagte strækninger, hvor de berørte lodsejere er interesserede.

Inddragelse og digitale løsninger

Samarbejdet med lodsejere og interessegrupper er vigtigt, hvis vi skal finde frem til de bedste løsninger.

Det betyder, at:

- Vandsynsrådet inddrages i udviklingen af vandløbsvedligeholdelsen og planlægningen af kommende vandløbsprojekter.
- Vi sikrer den direkte kontakt til lodsejerne ved vandløbene ved at deltage i konkrete tilsyn efter ønske fra lodsejerne.

- Vi investerer i ny teknologi, f.eks. målestationer, grødeskæringsudstyr eller lign, når det kan øge kvaliteten i driften, skabe et større vidensgrundlag eller øge servicen overfor borgerne.
- Vi følger udviklingen i miljøtilstanden i vandløbene ved løbende at opdatere det eksisterende datagrundlag for smådyrsfauna, fisk og vandløbsplanter.

Robusthedsanalyser

I forbindelse med tilladelser til udledning af overfladevand til vandløb, skal der foretages en konkret vurdering af vandløbets hydrauliske kapacitet. Nye udledninger må ikke medføre hyppigere eller større oversvømmelser af vandløbene, end hvad der ville være tilfældet ved afstrømning fra vandløbets naturlige opland. Udledningen må desuden ikke være til hinder for, at den miljømæssige miljøsætning for vandløbet kan opnås.

Det betyder, at:

- Der udarbejdes robusthedsanalyser for vandløb, hvor der er kendte hydrauliske problemer og vandløb hvor der forventes byudvikling i oplandet jf. udvalgets beslutninger d. 1. april og 3. juni 2019.
- Krav til neddrogning af nye udledninger sættes i overensstemmelse med robusthedsanalysen.
- For vandløb hvor der ikke foretages robusthedsanalyser, vurderes behovet for neddrogning ud fra nyeste tilgængelige afstrømningsdata.